

Reactie GGD GHOR Nederland internetconsultatie Wet regulering sekswerk

We hebben kennisgenomen van het wetsvoorstel Wet regulering sekswerk, die met een aantal aanpassingen naar aanleiding van het advies van de Raad van State ter internetconsultatie is voorgelegd. Kern van het wetsvoorstel is dat er een uniforme vergunningplicht komt voor seksbedrijven en dat iedere sekswerker over een vergunning dient te beschikken die in een landelijk register worden opgenomen. Tevens voorziet de wet in het criminaliseren van personen die betrokken zijn bij onvergunde bedrijfsmatige dienstverlening. Het wetsvoorstel vloeit voort uit het Regeerakkoord Rutte IV en is bedoeld om misstanden in de sector tegen te gaan. Graag delen wij met deze inbreng onze zorgen over de Wet regulering sekswerk.

Laat de vergunningsplicht niet voor sekswerkers gelden

Vanuit het perspectief van openbare gezondheidszorg hebben wij zorgen over het repressieve karakter van het wetsvoorstel. Wij vrezen dat de vergunningsplicht voor sekswerkers juist de illegaliteit bevordert, chantagerisico's toenemen en deze groep minder bereikbaar wordt voor de GGD. Ook uit het advies van de Raad van State, de Autoriteit Persoonsgegevens, de eerdere internetconsultatie van dit wetsvoorstel en uw eigen beleidsreactie op het onderzoek over de aard en effecten van prostitutiebeleid blijken de zorgen om overrechts effect. Wij zijn van mening dat maatregelen gericht op het normaliseren van sekswerk een effectievere bijdrage leveren zowel aan het voorkomen van misstanden als het bevorderen van gezondheidszorg.

Onderzoek toont aan dat decriminalisering een positief effect heeft op de veiligheid en gezondheid van sekswerkers, het versterkt de rechtspositie en vermindert slachtofferschap. Het destigmatiseren/normaliseren en decriminaliseren van sekswerk zijn de beste manieren om de gezondheid, veiligheid en rechten van sekswerkers te bevorderen en misstanden in de sector te voorkomen. Wij adviseren om deze uitgangspunten als basis te nemen voor de aanpassing van het wetsvoorstel en de vergunningplicht niet voor sekswerkers te laten gelden omdat dit juist de illegaliteit bevordert en deze groep minder bereikbaar wordt voor de GGD. Gestreefd moet worden naar een beleid dat zowel inzet op bestrijding van dwang, geweld en uitbuiting, als op versterking van de positie van sekswerkers, op destigmatisering van sekswerk en op samenwerking met de seksbranche zelf.

Op dit moment hebben GGD'en veel contact met (het netwerk van) sekswerkers die ook regelmatig op de spreekuren komen (waar onder andere gesprekken over gezond en veilig werken plaatsvinden). De verhoging van de leeftijdsgrens leidt er daarbij juist toe dat kwetsbare jongeren tussen 18 en 21 tussen wal en schip raken. Als er een vergunningplicht komt wordt gevreesd dat sekswerkers (onder de 21) niet meer op de spreekuren van de GGD komen en verder uit beeld raken. Daardoor zal extra geïnvesteerd moeten worden op outreachende activiteiten.

Handhaving niet bij GGD beleggen

Daarbij wensen wij ook geen rol te vervullen in de eventuele intake-/vergunningsgesprekken. In het wetsvoorstel is nog niet beschreven wie de intake-/vergunningsgesprekken gaat voeren voordat de sekswerkvergunning wordt verstrekt, maar het is niet uitgesloten dat een GGD dit gaat doen. Het is niet wenselijk om als GGD een actieve rol toegewezen te krijgen in de handhaving en de intake-/vergunningsgesprekken. De vertrouwensband tussen de GGD-medewerkers en de sekswerkers, kan hierdoor

ernstig verstoord worden. Signalen van mensenhandel en uitbuiting worden, indien zij worden gesignaleerd, ook nu al doorgegeven aan de betrokken instanties.

Daar waar het gaat over een toezichthoudende rol ten aanzien van hygiëne bij seksbedrijven zijn er nu al goede ervaringen. In de Algemeen Plaatselijke Verordening van een gemeente kan staan dat de GGD of een andere controleur die door de gemeente is aangesteld, ook na het verlenen van de vergunning structureel de hygiëne blijft controleren. Echter, het mogelijk oprekken van deze rol bij o.a. GGD'en plaatst de vertrouwensband met sekswerkers onder grote druk, en kan daardoor leiden tot onbereikbaarheid van deze doelgroep met negatief effect op de openbare seksuele gezondheid.

Tot slot

Wij hebben begrip voor en steunen de intenties van het wetsvoorstel. Samenvattend denken wij echter dat het huidige wetsvoorstel een negatief effect heeft op de bereikbaarheid, het welzijn en de gezondheid van kwetsbare groepen sekswerkers, en daarmee ook op de openbare seksuele gezondheidszorg.